

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp: Rotterdam Ouder en Wijzer: Voortgangsrapportage

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 10 juli 2019 is het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer gelanceerd. Dit programma is gericht op het gereed maken van de stad voor de forse groei van het aantal oudere inwoners de aankomende jaren. Het uitvoeringsprogramma werd vorig jaar oktober in uw raad behandeld. 2020 was het eerste volle jaar dat wij de vele acties die in dit document staan benoemd, in uitvoering konden nemen. Daarbij heeft de stad, onze ouderen en natuurlijk ook wij de nodige last gehad van de coronapandemie die vanaf maart over ons land raasde en waar wij ook nu nog mee te kampen hebben. Dit neemt niet weg dat er genoeg te melden is over de voortgang. Daarom hierbij een rapportage van de stand van zaken en de wijze waarop wij de verworvenheden van het programma gaan borgen in de nieuwe inkoopronde voor welzijn en zorg, zodat we deze collegeperiode kunnen afsluiten met een nieuw, breed en samenhangend Rotterdams ouderenvpakket. Waarmee we de ambitie **“Rotterdam wil een stad zijn waar je goed, samen met anderen, gezond en vitaal oud kunt worden en waar, als het niet meer zelf gaat, passende zorg en ondersteuning is”** een forse stap dichterbij brengen en we de toenemende vergrijzing van een passend antwoord voorzien.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In het coalitieakkoord *Nieuwe Energie voor Rotterdam* is de wens geformuleerd om te komen tot een zogenaamd *Masterplan Ouderen* en tot een *Langer Thuisakkoord* met partners in de sector. Beide documenten zijn gereed en grotendeels in uitvoering genomen.

In deze brief informeer ik u ook over de volgende moties en toezeggingen die voor het eind van 2020 (moeten) worden afgedaan.

- Toezegging: Activiteiten in het kader van gezondheids-digivaardigheden (19bb20276)
- Motie: Tegen digi-ongelijkheid, voor digi-inclusie (20bb15013, NIDA ea.)
- Motie: Pak tekort ouderenwoningen aan (19bb21515, GroenLinks ea.)

En vraag ik u kennis te nemen van de voortgang inzake de volgende moties:

- Motie: Behoud kennis en vaardigheden (19bb11501, 50 Plus en Leefbaar Rotterdam)
- Motie: Collectieve woningaanpassingen voor ouderen (19bb21517, GroenLinks ea.)

Toelichting:

De komende jaren neemt het aantal 65-plussers in Rotterdam met een derde toe. De groep 'nieuwe ouderen' is meer divers dan voorheen. 65-plussers zijn steeds vaker alleenstaand, vaker van een andere culturele achtergrond en vaker ook hoogopgeleid. Mensen blijven langer actief en gezond én wonen langer thuis. Dat stelt andere eisen aan de stad. Rotterdam wil met het programma Rotterdam Ouder en Wijzer de stad daarop toesnijden. In het actieprogramma zijn vier actielijnen benoemd waarop we in deze collegeperiode het verschil willen maken. Dat zijn Vitaliteit, Ertoe doen, Wonen en woonomgeving en Zorg en ondersteuning. Dat doen we niet alleen. Daar zetten we met een veelheid van partijen in de stad onze schouders onder. In december 2018 ondertekenden bijna honderd organisaties onze gezamenlijke ambitie en met die partners werken we in verschillende coalities samen om de acties uit het programma handen en voeten te geven. Hieronder volgen per actielijn de belangrijkste vorderingen.

Pijler Vitaal

Voorkomen is beter dan genezen. Rotterdammers die vroegtijdig werken aan hun gezondheid, blijven over het algemeen langer vitaal en actief betrokken bij de samenleving. Als ouderen samen met anderen bewegen, gezond eten en gebruik maken van de mogelijkheden die eHealth biedt, is dat ook goed voor de sociale contacten. Vroegtijdig inzetten op vitale en gezonde ouderen, kan kwetsbaarheid en behoefte aan zwaardere zorg en ondersteuning vertragen. Daarom wordt ingezet op het bevorderen van vitaliteit van ouderen vanaf 55 jaar.

Beweegaanbod voor ouderen

Er is al veel aanbod bij diverse sport- en beweegaanbieders in de stad. Door corona zien we echter terughoudendheid van een grote groep ouderen om weer te gaan bewegen. Aanbieders proberen met veel creativiteit binnen de coronamaatregelen bewegen voor ouderen mogelijk te maken. Zij passen hun aanbod zo veel mogelijk aan. Bijvoorbeeld door buiten te sporten, digitale lessen of als sporten of bewegen niet kan, contact te onderhouden en tips/oefeningen te geven om thuis in beweging te blijven. Sportbedrijf Rotterdam en Stichting Rotterdam Sportsupport bieden ondersteuning waar dit nodig is. Hoewel een aantal sportaanbieders heeft besloten om nog te wachten met het opstarten van nieuw aanbod, houdt Covid niet alle organisaties tegen. Zo zijn de Senior Games van Laurens in september gestart. Het komende jaar staat in het teken van sporten en bewegen en het belang hiervan voor de vitaliteit van ouderen. Daarnaast gaat Stichting Rotterdam Sportsupport binnenkort van start met een uitbreiding van GoldenSports in Rotterdam; buiten sporten en

bewegen voor senioren. Ook vanuit de welzijnsaanbieders is extra aandacht voor de vitaliteit van ouderen. Zij bieden diverse activiteiten aan om hen te stimuleren om te bewegen.

OPEN Rotterdam heeft in de eerste lockdown het programma Stoelfit uitgezonden. Stoelfit is een beweegactiviteit om ouderen op een laagdrempelige manier in beweging te brengen. De filmpjes zijn ideaal om thuis vitaal te blijven. Op de eerste filmpjes zijn positieve reacties gekomen. Daarom wordt OPEN Rotterdam vanuit Rotterdam, Ouder en Wijzer ondersteund om een nieuwe serie filmpjes op te nemen om de senioren via het publieke kanaal, thuis op een veilige en laagdrempelige manier in beweging te krijgen en te houden.

Fitfestivals

Om ouderen op een leuke manier bewust te maken van een gezonde leefstijl is in de zomer van 2019 gestart met de doorontwikkeling van het concept Fitfestivals en de voorbereiding om dit uit te rollen in de 14 gebieden. Vanwege de Covid-19 pandemie was het vanaf maart tot (in eerste instantie) september 2020 niet mogelijk om evenementen te organiseren. In de gebieden is wel gewerkt aan het organiseren van samenwerkende gezondheidsnetwerken. In de zomer werden de Fitfestivals die in september zouden plaatsvinden aangepast aan de 1,5 meter samenleving. Helaas zagen we na de zomer weer een toename van besmettingshaarden in de regio Rotterdam. Daarom is vanuit de gemeente besloten om de festivals voor de rest van 2020 te annuleren. We koersen op het ontwikkelen van alternatieve manieren om zo veel mogelijk ouderen in 2021 en 2022 te bereiken. Daarbij is de inzet op digitale gezondheidsvaardigheden een belangrijk onderdeel van de Fitfestivals, waaronder inzicht in je gezondheid via o.a. digitale toepassingen en het gebruik daarvan.

Valpreventie

De pilot van het valpreventie-project Thuis Onbezorgd Mobiel (TOM) in Het Lage Land, is in 2020 geëvalueerd en laat een sterke verbetering zien in het fysiek functioneren van de deelnemende ouderen, dat mede het risico op vallen bepaalt. Ook blijkt dat bij de deelnemers de angst om te vallen afneemt als ze sterker op hun benen staan. De deelnemers vinden dat de kwaliteit van leven aanzienlijk is verbeterd en ervaren dat – ook zes maanden na afloop – hun gezondheid beter is dan voor de start van TOM. Verder is winst geboekt t.a.v. de kennis van gezond eten en een hogere inname van eiwitten, het belang om spiermassa op peil te houden en lichamelijke achteruitgang te vertragen. Deze positieve uitkomsten van TOM kregen via een item bij RTV Rijnmond en een nieuwsbericht op diverse websites veel media-aandacht. Het voornemen was om, in samenwerking met Humanitas, TOM in Feijenoord te starten. Een deel van de voorbereidingen hiervoor was al getroffen maar helaas is, als gevolg van corona, de start vertraagd tot 2021. Wel is de gemeente samen met de landelijke TOM-partners een pilot voor een “TOM 1,5m” gestart. Ook het succesvolle valpreventieproject van WMO Radar “Minder vallen door meer bewegen” heeft een digitale opvolging gekregen. In Kralingse Veer is een groep met online lessen gestart. Bij een goede evaluatie wordt dit breder in de stad uitgevoerd. Verder zijn via nieuwsbrieven, filmpjes en een terugkomdag voor oud

deelnemers van “Minder vallen door meer bewegen” ouderen aangemoedigd om te blijven bewegen (ondanks de coronamaatregelen) en is het contact met de deelnemers behouden.

Ondervoeding

De aanpak van ondervoeding is gericht op het zo tijdig mogelijk signaleren. De rollen en verantwoordelijkheden in het proces van signaleren, opvolgen en monitoren zijn vaak nog onduidelijk. Voor dit thema werkt de gemeente nauw samen met ZorgImpuls, het Kenniscentrum Zorginnovatie van Hogeschool Rotterdam en de Diëtisten coalitie 010 (DC010). Eén voorbeeld hiervan is de introductie van het Voedingspaspoort. Dit instrument is ontwikkeld door de landelijke Stuurgroep Ondervoeding en draagt bij aan de bewustwording en signalering van ondervoeding. Daarnaast bevordert het de communicatie tussen zorgprofessionals en mantelzorgers. Samen met DC010 wordt dit Voedingspaspoort eind 2020 eerst in Ommoord, Hoogvliet Noord en Charlois geïntroduceerd om het later stadsbreed te introduceren. De gemeente is daarnaast ook breder actief met het signaleren van ondervoeding. Zo worden tijdens de 75+ huisbezoeken vragen over ondervoeding gesteld. De coronamaatregelen maakten dat de huisbezoeken tijdelijk stil hebben gelegen. Inmiddels is in veel gebieden alternatieve inzet bedacht. Zo zijn er bijvoorbeeld huis-aan-huisacties geïntroduceerd, waarbij welzijn met veel ouderen gesprekken aan de voordeur voert. Hierbij wordt dan ook gevraagd of het eten goed gaat of dat er hulp bij het doen van boodschappen of bereiden van maaltijden nodig is. Als het bereiden van maaltijden een probleem is, wordt samen met de oudere opties voor bezorg- of afhaalmaaltijden of kant-en-klaar maaltijden uit de supermarkt besproken.

EHealth

In navolging van WMO Radar zijn inmiddels meerdere Comfortwoningen geopend in Rotterdam. De comfortwoning, ingericht met laagdrempelige en praktische eHealth toepassingen, inspireert en laat zien dat eHealth rechtstreeks bijdraagt aan welzijn en zelfstandigheid. De comfortwoning in Overschie is geopend in 2018 en heeft behalve meer dan 1500 bewoners, vele producenten en samenwerkingspartners aangetrokken. De woning in Overschie is zeer ruimhartig tot en met 31 december beschikbaar gesteld door Woonstad. Daarna zal WMO Radar de comfortwoning (concept en inboedel) verhuizen naar Delfshaven. In december is onder regie van Lelie Zorggroep en Buurtwerk een nieuwe comfortwoning geopend in Prins Alexander. PIT010 zal in combinatie met de ouderenhub van start gaan met een comfortwoning in IJsselmonde. Deze wordt tevens ondersteund vanuit het project Digivaardig 55+ van de Bibliotheek Rotterdam. (Zie de pijler Ertoe doen)

Met de DigiDeal010, die op 17 juli jl. is getekend, onderschrijven de gemeente en de huidige gecontracteerde aanbieders zorg, welzijn en jeugdhulp de gezamenlijke ambitie om door te pakken op de inzet van eHealth in Rotterdam. De gemeente concretiseert deze ambitie met een subsidieregeling DigiDeal010 voor 2021, voorafgaand aan de start van het nieuwe inkoopkader Zorg, Welzijn en Jeugdhulp. Deze subsidieregeling is bedoeld voor gecontracteerde zorg- en welzijnsorganisaties

en is bestemd voor de opschaling van digitale oplossingen, die zorg of ondersteuning kunnen voorkomen, verplaatsen of vervangen. Inzetten op het gebruik van eHealth toepassingen, met oog voor digitale vaardigheden van gebruikers en zorgprofessionals is een belangrijke voorwaarde om gebruik te maken van de subsidieregeling. In de regeling is in aansluiting op de motie Tegen digi-ongelijkheid voor digi-inclusie (20bb15013), expliciet opgenomen dat daarbij rekening gehouden moet worden met cultuurspecifieke aspecten en de sociaaleconomische positie van de doelgroep. De inschrijving voor de subsidieregeling start op 1 december 2020.

Pijler Ertoe doen

De doorontwikkeling van de aanpak eenzaamheid is het eerste onderdeel van deze pijler. Daarnaast is het ontdekken, versterken en benutten van de talenten van ouderen een belangrijk thema. Vooral in deze pijler is de impact van corona groot, omdat veel activiteiten gebaseerd zijn op persoonlijk contact tussen ouderen, vrijwilligers en professionals; al dan niet in groepsverband.

Aanpak eenzaamheid

Vanaf 2019 zijn de 75+ huisbezoeken iets anders ingericht, waarbij meer aandacht wordt geschonken aan ouderen van wie de partner recent is overleden en ouderen die nieuw zijn komen wonen in de wijk. De huisbezoeken 75+ zijn in maart stopgezet vanwege het COVID-19 virus. Gemeente en welzijnspartijen hebben toen binnen een week de Sociale Hulpdienst corona opgezet. Alle 75+-ers kregen een kaart in de bus met informatie en een telefoonnummer dat zij kunnen bellen als zij ondersteuning nodig hebben. Met de 75+-ers die al bekend waren bij de welzijnspartijen is actief telefonisch contact gelegd en onderhouden. In de meeste gebieden is men huis-aan-huis langsgedaan vaak met een presentje en informatie. Dat heeft ook geleid tot korte gesprekken aan de voordeur, waardoor de nodige informatie over de situatie van ouderen is verkregen, waar weer vervolgacties uit zijn voortgekomen. Vanaf juni zijn de huisbezoeken weer voorzichtig opgestart, maar door de tweede golf vanaf medio oktober wederom gestopt. De actualisering van de gebiedsgidsen, die veel nuttige en relevante informatie voor ouderen bevatten is wel doorgegaan. De verwachting is dat voor de meeste gebieden nog in 2020 de nieuwe gebiedsgids uitkomt.

Sociaal contact tussen burens is, zeker in coronatijd, extra belangrijk. Opzoomer Mee heeft daarom een extra impuls gegeven aan de verschillende activiteiten. Aan alle activiteiten van Opzoomer Mee hebben meer straten meegedaan dan andere jaren. Zo is het aantal Lief en Leedstraten gegroeid van 730 naar 973. In het kader van corona zijn er 1.256 zogenaamde Lief en Leedpakketjes verstrekt aan straten. De actie: doe wat liefs is door 1.100 straten opgepakt. De laatste actie die in oktober is gestart richt zich op de maand december. Onder het motto: doe wat liefs voor je burens.

Daarnaast kennen wij in Rotterdam sinds 2017 Meldisolement, waar professionals en intermediairs signalen kunnen afgeven. Sinds het derde kwartaal van 2019 kunnen ook bewoners hier telefonisch hun zorgen kwijt. De welzijnsinstellingen pakken die signalen in hun gebied op en daar waar nodig schakelen zij het wijkteam in. In

oktober 2020 is een pilot in Schiebroek gestart, waarbij ook de medewerkers van de pakketdienst van Post.nl signalen doorgeven. Daarvoor hebben zij een training gekregen om zo goed mogelijk in te kunnen schatten wat zorgwekkende signalen zijn. Na evaluatie zal bezien worden of deze aanpak voor geheel Rotterdam toepasbaar is. Wij zijn meegegaan met de landelijke ontwikkeling, waar gekozen is voor signaalpunt tegen eenzaamheid in plaats van Meldisolement. Het idee is dat deze lichtere benaming meer mensen zal bewegen om hun signaal af te geven.

Vijf jaar geleden is, samen met een groot aantal partners die zich verenigden in de Rotterdamse Coalitie Erbij Rotterdam, gestart met de Rotterdamse aanpak eenzaamheid. Naast allerlei activiteiten in het kader van de bestrijding van eenzaamheid startte de CER met lerende praktijken om kennis rondom de aanpak van eenzaamheid te delen. De CER wordt daarbij ondersteund door prof. dr. Anja Machielse die de leerstoel 'Empowerment van Ouderen' aan de Universiteit van Humanistiek bekleedt. In november 2019 vierde de coalitie haar 5-jarig bestaan in de Burgerzaal van het stadhuis. De CER heeft de typologie van Anja Machielse gebundeld in een boekje dat professionals handvatten biedt om helder te krijgen welk type eenzaamheid aan de orde is en welke interventie daar het beste bij past. Als vervolgstap is in samenwerking met prof. dr. Anja Machielse, de CER en Movisie een traject gestart om professionals van welzijn, het wijkteam en gespecialiseerde vrijwilligers te trainen om dit model in de praktijk te gebruiken. In november 2020 is de eerste training van start gegaan. De bedoeling is om in 2021 deze training Rotterdam breed aan te gaan bieden.

Typologie van prof. dr. Anja Machielse¹

Hardnekkigheid van de problematiek		Behoeften en motivatie	
		Gericht op sociale participatie	Niet (duidelijk) gericht op sociale participatie
Situatiele problematiek	Actieve strategie	Actieven	Geborgen
	Passieve strategie	Achterblijvers	Afhankelijken
Structurele problematiek	Actieve strategie	Compenseerders	Buitenstaanders
	Passieve strategie	Hoopvollen	Overlevers

Onderdeel uitmaken van een gemeenschap, het gevoel hebben ergens bij te horen en hierbij van betekenis te kunnen zijn, is voor veel ouderen belangrijk. Vanuit het programma wordt daarom ingezet op 'community building'. Een student van de

¹ Bij deze interventieprofielen horen bij de problematiek passende interventies

Universiteit van Breda verrichtte een afstudeeronderzoek naar 'community building.' Op basis hiervan is een model/ stappenplan gemaakt die 'do's en don'ts' inzichtelijk maakt voor het succesvol versterken van de verschillende typen community's. Voor welzijnswerkers en andere professionals is dit model handig om te komen tot de juiste vorm van ondersteuning en begeleiding. De CER onderzoekt de mogelijkheden om het model in een workshop aan te bieden.

Zingeving en rouwverwerking

Met activiteiten rondom zingeving en rouwverwerking, voorkomen we dat ouderen bij verlies structureel eenzaam worden. In alle gebieden van de stad is nu een aanbod voor zingevingsactiviteiten. Geestelijk verzorgers en vrijwilligers staan ouderen bij in de vorm van maatjesprojecten en groepsbijeenkomsten 'Zin in het leven'. De groepsbijeenkomsten vinden veelal plaats in de ontmoetingsruimten van seniorencomplexen. Partners die de activiteiten aanbieden zijn: Motto, WMO Radar, Gezondheidscentrum Levinas en Spior. Spior richt zich specifiek op ouderen met een moslimachtergrond. Deze organisaties zijn sinds september 2020 verenigd in het Centrum voor Levensvragen dat wordt gefinancierd vanuit VWS. Vanaf maart konden, door corona, met name de groepsbijeenkomsten niet in de oorspronkelijke opzet plaatsvinden. In de gebieden waar al in 2019 activiteiten plaatsvonden, zijn de contacten met de ouderen veelal via (beeld)bellen onderhouden. Met de meeste ouderen in de maatjesprojecten hebben de vrijwilligers en geestelijk verzorgers contact onderhouden via bellen, beeldbellen en soms ook mailen. Bovendien is in het voorjaar door Motto en WMO Radar een nieuwe variant ontwikkeld; Up! Deze methodiek bestaat uit telefonische groeps gesprekken tussen een vrijwilliger en meerdere ouderen. In de uitgevoerde pilot bleken zowel de ouderen als de vrijwilligers erg enthousiast. De methodiek wordt nu door Motto en WMO Radar geïmplementeerd, als aanvulling op de face to face contacten en als alternatief als dat laatste niet meer kan door strengere RIVM-regels.

In aanvulling op de zingevingsactiviteiten is specifieke aandacht voor rouwverwerking. Vanuit het project Steun bij Rouw en Verlies worden ouderen ondersteund die in hun 'normale rouwproces' vastlopen. Dit gebeurt vanuit individuele begeleiding en in lotgenotengroepen. Individuele begeleiding gebeurt door getrainde vrijwilligers die een luisterend oor bieden aan rouwenden en hen ondersteunen met het leren omgaan met dit verlies. Vaak is deze hulpverlening voldoende en kan worden voorkomen dat professionele hulpverlening nodig is. Wanneer blijkt dat dit toch niet voldoende is, wordt doorverwezen naar andere instanties.

Lotgenotencontact is voor rouwende ouderen die meer baat hebben om te praten met mensen die in een vergelijkbare situatie zitten. Onder begeleiding van twee vrijwilligers komen zij samen om ervaringen uit te wisselen. En ontdekken dat er anderen zijn met dezelfde gevoelens van eenzaamheid of onzekerheid. Tips uitwisselen over hoe ze met bepaalde situaties zijn omgegaan. Uiteindelijk kunnen hieruit onderlinge zelfhulpcontacten ontstaan. De vrijwilligers worden ondersteund door een coördinator van Humanitas, krijgen trainingen, werkbijeenkomsten en intervisie.

Talenten versterken en benutten

De bedoeling was om aan de Fitfestivals die in de veertien gebieden georganiseerd zouden worden een onderdeel "talenten ontdekken" toe te voegen. Maar vanwege corona konden de Fitfestivals niet doorgaan. Ook de begin september stedelijk in het bibliotheektheater en de Laurenskerk neer te zetten Talentenparade moest vanwege corona uitgesteld worden. Daarom is in oktober gestart met het ontwikkelen van de talentenkaravaan, een formule waarin lokale partners op een kleinschalige manier en gebiedsgericht een talentenevenement organiseren. In drie gebieden zijn partners met de voorbereidingen gestart om deze begin volgende jaar coronaproof ten uitvoer te brengen. Wel voeren de stadstrainers in Feijenoord het project "Mijn Rotterdam" uit. Ouderen worden hier uitgedaagd om hun talenten te onderzoeken en in te zetten voor het gebied. Zo geven ouderen gastlessen op scholen en organiseren ze wijkwandelingen. De ouderen zijn verenigd in de Mijn Generatieclub die in Feijenoord ook weer andere ouderen uit de buurt aanspreekt om mee te doen. Daarnaast wordt Nieuw Netwerk Rotterdam (NNR) ondersteund om contacten tussen jongeren en ouderen te bevorderen. De groepsactiviteiten zijn door corona noodgedwongen niet doorgegaan. In de plaats hiervoor hebben jongeren allerlei hulpactiviteiten gedaan.

Versterken digitale vaardigheden

Het project digitale inclusie 55+ wordt in opdracht van de gemeente uitgevoerd door de bibliotheek Rotterdam. Op 18 december 2019 hebben 15 partijen een samenwerkingsverklaring ondertekend en is de bibliotheek gestart met inventariseren van het bestaande aanbod bij partners. In de loop van 2020 is het aantal partners nog eens met 15 uitgebreid en zijn ook de eerste werkafspraken ten aanzien van de te starten pilots gemaakt. Dit jaar is een zevental digitale projecten voorbereid of gestart. Enkele pilots zullen vanwege corona in 2021 worden uitgevoerd.

Pilot Robot Maatje: door middel van een Robot krijgen de deelnemers les in WhatsApp. Doelgroep bestaat uit alle mensen met een smartphone die willen leren werken met WhatsApp.

Pilot Beeldbellen: In samenwerking met diverse huisartsenpraktijken worden ouderen opgeleid om te beeldbellen met hun huisarts. De deelnemers worden getraind door goed opgeleide vrijwilligers die in de Huizen van de Wijk aan de slag gaan.

Pilot Digitale Verleiding Digitest: In dit programma worden deelnemers verleid in de Huizen van de Wijk deel te nemen aan leuke, interessante internettoepassingen.

Pilot Cultuur-sensitieve digicoach: In dit traject worden jonge vrijwilligers met een niet-Nederlandse culturele achtergrond gekoppeld aan migranten om in eigen taal antwoord te geven op digitale hulpvragen en hen op laagdrempelige manier te ondersteunen bij het omgaan met een smartphone of tablet.

Pilot Internetbankieren: dit project bestaat uit verschillende workshops om 55-plussers veilig te leren omgaan met internetbankieren.

Pilot Digitale weerbaarheid: Om de doelgroep digitaal weerbaarder te maken, wordt er in deze workshop aandacht besteedt aan veilig internetten.

Pilot Digitaal revalideren: Voor dit project, met als doelgroep mensen met een verminderde mobiliteit, is samenwerking gezocht met een bestaande activiteit van een fysiotherapeut, die deelnemers aan het programma Valpreventie begeleidt met behulp van een tablet.

Daarnaast zijn met het UVV afspraken gemaakt dat zij ouderen die digitaal niet vaardig zijn, voorzien van een digimaatje die hen kan ondersteunen. In de loop van 2020 is ook stichting Senior en student aangesloten op dit project.

Doordat ouderen vaak onvoldoende digitaal vaardig zijn lopen zij ook allerlei inkomensondersteunende regelingen mis. Denk aan zaken als het AOW-tegoed, belastingen en toeslagen, zorgverzekering, kwijtschelding gemeentelijke heffingen en gratis OV. Voornemen van de bibliotheek was om voor hen een “inschrijfdag” te organiseren en hen te ondersteunen bij het aanvragen. Vanwege corona is gekozen om eerst een dag te organiseren voor intermediairs en professionals. Wethouder Grauss verrichtte de aftrap.

Samen eten

Het samen eten wordt stadsbreed gestimuleerd. Er is een inventarisatie gemaakt van goedkope eetgelegenheden in alle gebieden (wijkrestaurants, lokale initiatieven, bewonersinitiatieven, etc.). Deze zijn opgenomen in de nieuwe edities van de gebiedsgidsen Actief in de wijk. Daarnaast zijn in samenwerking met Opzoomer Mee en de welzijnsorganisaties nieuwe initiatieven gestart. Met de gangmakers van Opzoomer Mee als motor wordt gekeken of bewoners gezamenlijk ergens willen gaan eten, of bij elkaar thuis of in de ontmoetingsruimte van wooncomplexen. Begin 2020 is in een viertal seniorencomplexen in de ouderenhubs Hoogvliet en Het Lage Land/Prinsenland een pilot gestart. Het enthousiasme bleek groot; per eetbijeenkomst waren tussen 15-40 bewoners aanwezig. Door corona hebben de eetsessies echter nog geen gevolg gekregen. In de planning voor dit najaar stond een nieuw eet-initiatief in de ouderenhubs IJsselmonde en Crooswijk. Dit keer in seniorencomplexen waar geen ontmoetingsruimten zijn en bewoners wonen met een kleine portemonnee. Echter, ook hier is gebleken dat dit voorlopig nog niet opgestart kan worden omdat bewoners te angstig zijn voor corona.

Weerbaarheid

Veiligheid is voor veel ouderen een belangrijk punt. Als ouderen zich onveilig voelen, kan dat een belemmering zijn voor een actief sociaal leven en daarmee de kans op sociaal isolement vergroten. Daarom geeft de directie Veiligheid in samenwerking met de politie en de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond al langere tijd voorlichtingen aan ouderen. Daarnaast zijn in samenwerking met de welzijnsorganisaties ook trainingen voor ouderen ontwikkeld, die plaatsvinden in de Huizen van de wijk. De trainingen hebben als thema veiligheid en weerbaarheid (hoe om te gaan babbeltrucs, internetfraude en financieel misbruik) en worden goed bezocht. Tijdens de lockdown hebben geen trainingen plaatsgevonden maar is wel ingezet – via o.a. flyers, Stadskrant – op het alert maken van ouderen voor babbeltrucs etc. Sinds het najaar zijn de trainingen weer kleinschalig gestart in de Huizen van de wijk.

Pijler Wonen en woonomgeving

Langer Thuis Akkoord

Op 17 februari 2020 ondertekenden 42 marktpartijen, corporaties, zorg- en welzijnspartijen, ouderenbonden en de gemeente Rotterdam het 'Langer Thuis Akkoord'. Met elkaar en ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid willen de partners in het Langer Thuis Akkoord hun schouders zetten onder afspraken over het realiseren en toevoegen van geschikte woningen, woon(zorg) concepten en de ontwikkeling van ouderenhubs. De meerwaarde in de samenwerking zit in de slimme verbindingen vanuit wonen, welzijn en zorg. De partners van het Langer Thuis Akkoord hebben een actieagenda opgesteld. Deze is uitgewerkt langs vier sporen die ervoor moeten zorgen dat het voor Rotterdammers makkelijker en prettiger wordt om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen in de eigen wijk. Het betreft een breed scala aan acties. Van sommige acties merken ouderen op korte termijn al verbeteringen zoals in de ouderenhubs en de Thuisplusflats. Andere acties zoals het daadwerkelijk realiseren van meer toegankelijk woningen voor ouderen en het realiseren van woonzorgconcepten worden later zichtbaar voor de Rotterdammer. Daar worden nu concrete plannen voor gemaakt. Het Langer Thuis Akkoord bestaat uit vier sporen.

Spoor 1: Realiseren levensloopbestendige woningen.

De ambities binnen het Langer Thuis Akkoord rondom het realiseren van levensloopbestendige woningen sluiten aan op de motie 'Pak tekort ouderenwoningen (19bb21515) aan. In het Langer Thuis Akkoord is de ambitie als volgt geformuleerd:

Sociale segment: Rotterdamse opgave tot 2030 voor geschikte woningen in het sociale segment: een meerderheid van de sociale productie van 8.400 woningen (nieuwbouw) is geschikt voor of gericht op ouderen.

Middensegment: Een aanzienlijk deel van de opgave van 12.600 woningen in het middensegment (nieuwbouw) is voor ouderen. Deel van de liberalisaties van bestaande voorraad is voor ouderen.

Hoger segment: In hoger en topsegment aandacht voor woon(zorg)concepten voor ouderen.

Om te kunnen volgen welke stappen hierin worden gezet is een halfjaarlijkse monitor opgesteld. Uit de eerste monitor blijkt dat in het huidige planaanbod 10.000 woningen geschikt zijn voor ouderen. Hiervan vallen 4550 woningen in het sociale segment. In de lopende prestatieafspraken met de Rotterdamse corporaties staat voor de periode 2020-2021 het geschikt maken van 1025 woningen in de bestaande voorraad voor ouderen in de planning. Hiermee is de ambitie op koers. Het is van belang om te vermelden dat plancapaciteit en prestatieafspraken een bepaalde mate van onzekerheid met zich meebrengen als het gaat om realisatie. Met name wat verder weg in de tijd. Het is daarom belangrijk om hier scherp op te blijven sturen.

Voor de wijken waar onvoldoende ouderenwoningen beschikbaar zijn om te kunnen realiseren dat ouderen in hun eigen wijk kunnen blijven wonen, zijn analyses gemaakt van de huidige en toekomstige vraag. Dit betreft de wijken Delfshaven, Centrum, Hillegersberg/Schiebroek, Kralingen/Crooswijk, Feijenoord. Eind 2020 zijn per wijk gebiedscoalities samengesteld van ontwikkelaars, corporaties, zorg en welzijnspartijen en ouderen, gericht op het passend gaan maken van vraag en aanbod.

In de actieagenda Langer Thuis is opgenomen dat Gemeente Rotterdam in 2020 locaties met eigen grond aanwijst waar in de uitvraag, in de periode tot 2025, marktpartijen wordt gevraagd om in hun bod bij een gedeelte van de woningen in het midden -, hoger en topsegment een specifiek concept voor ouderen op te nemen. Deze locaties zijn inmiddels bekend. Het betreft:

Delfshaven

1. Merwe4havens-marconistrip II –fase 1
2. Schiehaven-noord

Kralingen Crooswijk

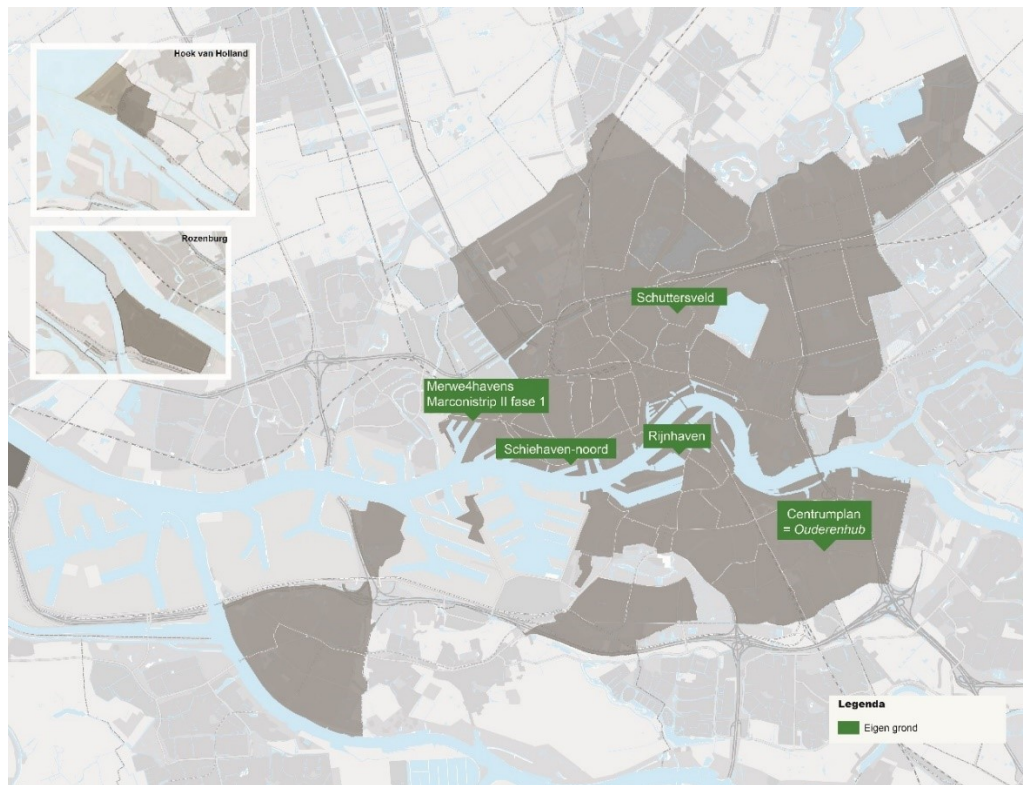
3. Schuttersveld

Feijenoord

4. Rijnhaven

IJsselmonde

5. Centrumplan (=ouderenhub)

Om de realisatie van meer geschikte woningen voor ouderen te versnellen zijn er gesprekken met externe financiers. Denk aan pensioenfondsen en beleggers. Een aantal van deze partijen hebben ook het Langer Thuis akkoord ondertekend waaronder Amvest en Syntrus Achmea die o.a. in opdracht van pensioenfondsen belegt. Ons voorstel is om de Motie pak tekort ouderenwoningen (19bb21515) hiermee af te doen.

Spoor 2: langer zelfstandig wonen in de wijk.

Om de doorstroming naar meer passende huisvesting te bevorderen is, samen met de woningbouwcorporaties een functie seniorenmakelaar ontwikkeld en wordt gewerkt aan het restylen van Woonnet Rijnmond. Bovendien zijn er 5 ouderenhubs gestart. (zie hiervoor de Pijler Zorg en ondersteuning)

Veel senioren zijn honkvast en verhuizen is een grote stap. Vaak denkt men wel na over verhuizen maar om echt deze stap te zetten heeft men soms een beetje hulp nodig. Daarom is dit jaar gestart met een pilot voor een seniorenmakelaar. Dit is een gezamenlijk initiatief van de gemeente, Maaskoepel, Vestia, Woonstad, Woonbron, Havensteder en SOR. De seniorenmakelaar helpt mensen om passend te wonen en werkt aan bewustwording om tijdig te verhuizen. Passend wonen kan door de eigen woning geschikt te maken of door te verhuizen naar een woning die al geschikt is. De seniorenmakelaar helpt mensen met praktische zaken, helpen bij het inschrijven en reageren op Woonnet Rijnmond, informatie geven over bijvoorbeeld huurtoeslag en helpen bij de praktische kant van een verhuizing zoals het inschakelen van een verhuisbedrijf. De seniorenmakelaar werkt nu in twee gebieden, IJsselmonde en

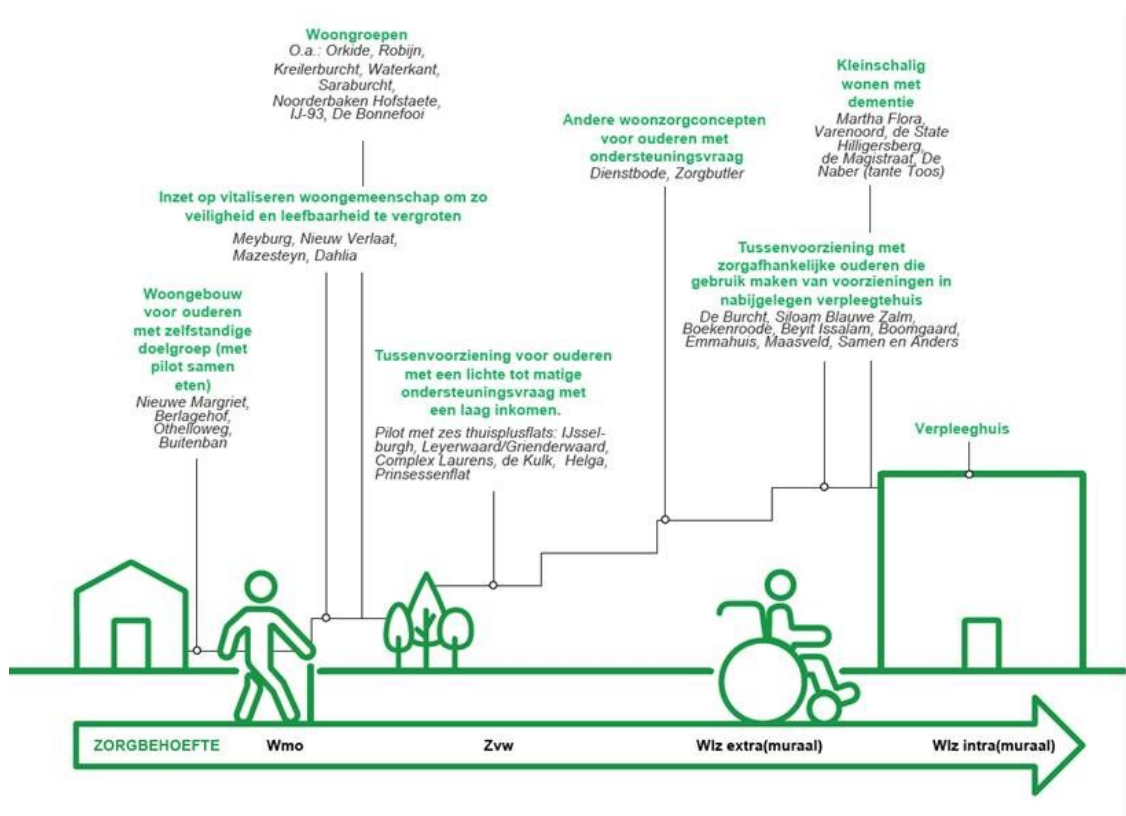

Delfshaven. Ze wordt veel benaderd door senioren zelf, kinderen van senioren maar ook door andere professionals denk aan WMO-adviseurs en maatschappelijk werkers. Daarnaast was de bedoeling om voorlichtingsbijeenkomsten te organiseren. Vanwege corona zijn dit jaar de voorlichtingsbijeenkomsten helaas niet doorgegaan. De pilot wordt eind dit jaar geëvalueerd, op basis van de evaluatie wordt bekeken of de pilot volgend jaar verlengd en uitgebreid kan worden.

Ouderen geven regelmatig aan dat Woonnet Rijnmond een ingewikkelde website is. Inschrijven vindt men soms lastig maar op woningen reageren is vaak nog moeilijker. Daarom is een project gestart om Woonnet Rijnmond gebruiksvriendelijker te maken voor senioren. De gemeente heeft hier prestatieafspraken over gemaakt met de woningcorporaties. SOR is de trekker van dit project namens de corporaties. Samen met Maaskoepel, de Haagse Hogeschool en ouderen zelf werken ze aan een toegankelijk Woonnet Rijnmond voor ouderen. Uiteindelijk profiteren hier ook andere doelgroepen van. Vanwege corona is er wat vertraging opgelopen omdat het niet mogelijk is geweest om groepen ouderen de aanpassingen in de website te laten testen. De planning is nu om in het tweede kwartaal 2021 Woonnet Rijnmond te hebben aangepast.

Spoor 3: meer innovatieve woonzorgconcepten.

Het 'gat' tussen een zelfstandig thuis en een verpleeghuis is te groot geworden. Er is behoefte aan woonvormen waar ouderen zelfstandig kunnen wonen, in een vertrouwde omgeving met goede zorg en voorzieningen dichtbij. Toegankelijk, veilig en beschermd en met ruimte voor ontmoeting. Daarom investeren we in Rotterdam in de ontwikkeling van een palet van goede tussenvoorzieningen en vernieuwende woonzorgconcepten. In de vorige raadsbrief in juli 2020 bent u geïnformeerd over de verschillende varianten aan tussenvoorzieningen in Rotterdam. Hieronder een inventarisatie van de huidige voorzieningen in Rotterdam.

Tussenvoorziening; de Thuisplusflat

De afgelopen tijd is in een zogenaamde dialooggerichte aanbesteding gezocht naar de zorgaanbieders met de beste ideeën voor tussenvoorzieningen voor mensen met een smalle beurs. In co-creatie met de aanbieders binnen de Wmo, is zo een nieuwe vorm van tussenvoorziening ontwikkeld die we de Thuisplusflat hebben genoemd, waarin de gemeente ook een financiële bijdrage levert: ('type' 4 in bovenstaand figuur). In de Thuisplusflat worden welzijn en Wmo in één integraal arrangement aangeboden, waarbij één Wmo aanbieder het vaste herkenbare zorg- en ondersteuningsteam organiseert en zorgdraagt voor extra inzet op welzijn, bijvoorbeeld in de vorm van activiteiten, ontmoeting en samen eten. De activiteiten dragen bij aan het algehele welzijn en vitaliteit, waarbij ingezet wordt op uitstel en/of voorkomen van dure zorg en verpleeghuisopname. Met de woningbouwcorporatie zijn in een samenwerkingsovereenkomst afspraken gemaakt over sociaal beheer, gebruik van de gemeenschappelijke ruimte enz. De Thuisplusflat is bedoeld voor ouderen met een lichte tot matige ondersteuningsvraag en een kleine portemonnee en is gekoppeld aan een seniorencomplex in het sociale segment. Deze groep kan zelf geen grote eigen bijdrage leveren aan extra voorzieningen en diensten. De komende maanden worden op de volgende locaties zes Thuisplusflats gerealiseerd:

Zorgaanbieder	Locatie	Wijk
Aafje	Leyerwaard/Grienderwaard	Groot IJsselmonde
Argos	De Kulk	Hoogvliet
Humanitas	IJsselburgh	Beverwaard
Laurens	Wooncomplex Laurens	Ommoord
Lelie Zorggroep	Helga	Prinsenland
Lelie Zorggroep	Prinsessenflats	Lage Land

Spoor 4: kennisuitwisseling

Samen met de partners van het Langer Thuis akkoord is een community gevormd waarbij kennis en ervaring met elkaar wordt gedeeld en tot gezamenlijke initiatieven wordt gekomen. In samenwerking met Platform31 zijn er in het vierde kwartaal van 2020 twee digitale werkconferenties met de Community of Practica (CoP) georganiseerd. In deze bijeenkomst zijn de, door de gemeente gemaakte gebiedsanalyses gepresenteerd voor de vijf gebieden met de grootste opgave op het gebied van ouderenhuisvesting én voor de ouderenhubs. De mismatch tussen vraag en aanbod is in kaart gebracht met de daarbij kansrijke ontwikkellocaties voor de komende jaren. Ook is er gekeken naar de verschillende persona's (= typen ouderen) en de verschillende woonwensen en woonvormen die bij hen passen. Het thema van de tweede CoP was "doorstroming van ouderen op de woningmarkt". Tijdens deze bijeenkomst heeft onderzoeksbureau Springo hun onderzoek naar doorstroming van ouderen op de woningmarkt gepresenteerd. Vervolgens is verkend welke instrumenten we vanuit verschillende partners in Rotterdam kunnen inzetten om ouderen te verleiden om te verhuizen naar een geschikte woning en zo de doorstroming op de woningmarkt te stimuleren.

In 2021 gaan we deze instrumenten verder onderzoeken en inzetten daarbij kijkend naar welk instrument het best passend is voor welke doelgroep (55-75 en 75+) en voor welk prijssegment. Om met de partners van het Langer Thuis akkoord laagdrempelig kennis uit te wisselen en te communiceren is er een digitaal communicatieplatform opgericht. Dit platform heet "Chainels". Een andere middel om kennis met elkaar te delen en de partners betrokken te houden bij de uitvoering van het Langer Thuis akkoord is de nieuwsbrief.

Vitale woongemeenschappen

In aanvulling op het Langer Thuisakkoord worden binnen de pijler Wonen en woonomgeving nog een aantal zaken opgepakt. Eén daarvan is Vitale woongemeenschappen. Met tijdelijke extra inzet van welzijn van maximaal een half jaar, worden ouderen geënthousiasmeerd en geholpen om zelf activiteiten op te zetten in de ontmoetingsruimte van seniorencomplexen. Het is de bedoeling dat na het half jaar de ontmoetingsruimte bruist van activiteiten en gezelligheid, waar iedere bewoner welkom is en iets mag organiseren. Het beheer van de ontmoetingsruimte en de organisatie van de activiteiten is in handen van de ouderen zelf, waarbij de huismeester of woonconsulent van de corporatie een vinger aan de pols houdt op het naleven van gemaakte afspraken. Eind 2019/ begin 2020 zijn de eerste 5 trajecten

gestart.² Vanwege corona zijn de groepsactiviteiten tussen maart en augustus stopgezet. In die tijd zijn wel allerlei alternatieven ontwikkeld om bewoners toch met elkaar in contact te laten komen, zoals Telebakkie (telefonische groeps gesprekken). Sinds september zijn in de complexen de activiteiten in kleine groepjes weer langzaamaan opgestart. Gezien de huidige ontwikkelingen is het wel de vraag in hoeverre ouderen zelf nog durven en willen. Het is nu vooral de uitdaging om activiteiten met kleinschalige ontmoeting op te zetten en bewoners tóch met elkaar in contact te brengen (al dan niet fysiek). Vanuit deze insteek worden vanaf november 2020 ook weer nieuwe trajecten opgestart.³ Samen met de gemeente, betrokken corporaties en welzijnsorganisaties is een leernetwerk gevormd waarin de leerpunten voor succesvolle vitale woongemeenschappen worden gedeeld. Daarnaast onderzoekt en evalueert hoogleraar Anja Machielse de verschillende vormen van inzet en welke resultaten behaald worden. Deze inzichten zullen handzaam worden gebundeld zodat het welzijnswerk hier zijn voordeel mee kan doen.

Veiligheid

De Brandweer organiseert voorlichtingen over brandveiligheid waarbij ouderen informatie krijgen hoe ze moeten handelen bij brand en het voorkomen van brand. In 2019 is de Brandweer daarnaast een pilot gestart met een training 'Bewoners hulpverlening Brandveiligheid' (BHV) voor groepjes ouderen woonachtig in seniorencomplexen. In deze training leren zij o.a. hoe te handelen bij een beginnende (kleine) brand, hoe een 112 melding werkt, hoe zij het eerste aanspreekpunt kunnen zijn voor de hulpdiensten en waarom de meldkamer bepaalde vragen stelt. Daarnaast leren de senioren hoe hun wooncomplex in elkaar steekt. Voor de lockdown heeft de Brandweer in een dertiental seniorencomplexen voorlichting gegeven. Een aantal bewoners van de Binnenhoftoren in Ommoord heeft bovendien een training BHV gehad. In november 2019 was hier een incident waar de BHV-ers succesvol de eerste hulp hebben verleend totdat de hulpdiensten ter plekke waren. Op de nominatie staan nog 21 seniorencomplexen waar voorlichtingen brandveiligheid en mogelijk ook BHV gegeven gaan worden. De Brandweer bekijkt hoe dit kan, kleinschalig en binnen de RIVM-regels.

In diverse seniorencomplexen levert de stalling van scootmobielen problemen op voor de (brand)veiligheid van bewoners in het complex. Daarom is er in september 2019 een subsidieregeling opgezet om woningcorporaties te stimuleren om scootmobielstallingen te realiseren. In 2019 zijn de eerste stallingen gerealiseerd in de zeven meest urgente complexen van de corporaties. Voor 2020 hebben de corporaties voor bijna 5 ton voor in totaal 17 complexen een subsidieaanvraag gedaan. Een aantal van deze aanvragen is al goedgekeurd en de resterende aanvragen worden nu beoordeeld. Na ontvangst van het aangevraagde subsidiebedrag zullen de corporaties de werkzaamheden starten om de volgende stallingen te realiseren. Dit zijn:

² Meyburg van SOR in Schiebroek, Dahlia van Woonstad in Bloemhof, Maazesteijn van Havensteder in Kralingen, de Kulk van Woonbron in Hoogvliet en Nieuw Verlaat van Maaswonen in Zevenkamp

³ Dat zijn in ieder geval: Emmahuis van Maaswonen in Blijdorp, Kerkeplaats van Maaswonen in Noord, De Laantjes van Woonstad in Hillesluis, Stormhoek van Woonstad in Kralingen en Gerit de Koker van SOR in Kralingen. Woonbron en Havensteder leveren ieder waarschijnlijk ook nog 1-2 complexen aan

Corporatie	Complex
Woonbron	Wintertuin, Nancy Zeelenberg, IJsselburgh
SOR	De Boog, Heulbrug
Havensteder	Gerard Scholtenstraat, Lieftinckplaats, Linker Rottekade
Woonstad	Lelieblokken, Vinkenlust
Vestia	Kooikerweg, Willebrordusstraat, Waelestein, Guldenwaard
Wooncompas	Helga, de Aar

Na beoordeling van alle aanvragen vindt de evaluatie plaats van deze subsidieregeling. Op een later moment informeren wij u over de vervolgstappen. Aan de hand van de bevindingen van de pilot zal bekeken worden, zoals in de motie Collectieve woningaanpassingen voor ouderen (19bb21517) wordt gevraagd of deze aanpak ook verbreed kan worden naar andere collectieve woningaanpassingen.

Pijler Zorg en ondersteuning

Ouderenhubs

In het programma Rotterdam Ouder en Wijzer neemt de ontwikkeling van de ouderenhubs een belangrijke plaats in. Doel van de ouderenhubs is te komen tot nieuwe vormen van samenwerking, nieuwe concepten met slimme verbindingen tussen wonen, welzijn en zorg. Waarbij partijen werken vanuit een gemeenschappelijk belang en een gezamenlijk geformuleerde opgave /actieagenda in het gebied. Langer zelfstandig wonen gaat niet alleen over voldoende geschikte woningen, maar ook over bij de bewoners in het gebied passende woon(zorg)concepten, een woonomgeving en voorzieningen en activiteiten die bijdragen aan vitaliteit en samenredzaamheid en passende zorg dichtbij als dat nodig is. Daarom maken de ouderenhubs ook onderdeel uit van het Langer Thuis Akkoord.

Inmiddels is gestart met vijf ouderenhub: in Prinsenland/Het Lage Land, Hoogvliet, IJsselmonde, Crooswijk en Ommoord. De hubs in IJsselmonde, Crooswijk en Ommoord zijn net gestart. In de ouderenhub in Prinsenland/Het Lage Land en Hoogvliet is een brede coalitie van partijen al enige tijd voortvarend aan de slag met gezamenlijke opgaves. Daar hebben kernpartners (gemeente, woningcorporatie, zorgpartijen en welzijn) de krachten gebundeld en een gezamenlijke actieagenda opgesteld en worden de eerste resultaten zichtbaar. Ouderen worden bij de ontwikkeling betrokken. Omdat er in deze tijd weinig fysieke bijeenkomsten kunnen plaatsvinden, worden hiervoor andere creatieve manieren gezocht.

De opgaves in de verschillende ouderenhub lopen uiteen. Maar langs de pijlers wonen, welzijn en zorg zijn er een aantal centrale thema's die terugkomen in de ouderenhub en waar actief op is ingezet: de behoefte aan tussenvoorzieningen (thuisplusflats), voldoende plekken waar samen kan worden gegeten en waar activiteiten plaatsvinden, de leefbaarheid in seniorencomplexen en de wijkgerichte samenwerking. Wat we vanuit het programma hebben ontwikkeld in de ouderenhub zal in 2021 geborgd worden in de opdrachten aan onze zorg- en welzijnsaanbieders. Ook de werkwijze om vanuit een domein overstijgende gebiedscoalitie te werken aan gezamenlijk geformuleerde opgaven en acties werkt goed; partijen vertrouwen elkaar, stemmen plannen met elkaar af en helpen elkaar in de uitvoering. Hieronder per hub de belangrijkste ontwikkelingen.

Ouderenhub Prinsenland/ Het Lage Land

- In Prinsenland/Het Lage Land komen twee thuisplusflats. Lelie Zorggroep ontwikkelt in de Prinsessenflat een thuisplusvoorziening met Woonstad en in de Helga met Wooncompas. Er wordt nauw samengewerkt met andere zorgpartijen en met Buurtwerk als welzijns partij.
- In een tweetal seniorencomplexen vindt de pilot 'Aan tafel' plaats van Stichting Opzoomer Mee, waarbij ouderen worden geënthousiasmeerd om met

regelmaat een gezamenlijke maaltijd te nuttigen in de gemeenschappelijke ruimte.

- Gezamenlijk partijen werken gebiedsgericht aan passende woon(zorg)concepten die aansluiten bij de behoefte van ouderen. Ook particuliere ontwikkelaars die in het gebied een woonconcept ontwikkelen sluiten hierbij aan en ontwikkelen vanuit de visie en doelstellingen van de ouderenhub en de behoefte van ouderen in het gebied.
- Er is een comfortwoning geopend waar ouderen op een laagdrempelige wijze kennis kunnen maken met vormen van eHealth die (kunnen) helpen bij het langer thuis wonen.
- Er is een pilot gestart om gebruik te maken van een deelscootmobiel.
- De informatievoorziening aan ouderen in de ouderenhub is verbeterd, o.a. middels flatscreens in seniorencomplexen. De woningcorporatie verkent de mogelijkheid om flatcoaches in te zetten.
- Om de mobiliteit van ouderen te vergroten is er een toegankelijke "plusroute" ingericht naar het winkelcentrum, waar ook mindervalide ouderen gebruik van kunnen maken.
- Dit najaar zou gestart worden met de training BLIBB (Betekenisvol leven in de buurt), waarbij zorgprofessionals getraind worden om zingevingsvraagstukken te signaleren, bespreekbaar te maken en mensen toe te leiden naar het aanbod dat hierop is ontwikkeld. De bedoeling was om een 5-tal zorgteams van de verschillende aanbieders in Prinsenland/ Het Lage Land deze training, die wordt georganiseerd door Laurens, te geven. Deze trainingen kunnen fysiek helaas geen doorgang vinden. Er wordt nu één online pilottraining georganiseerd met een selecte groep medewerkers, op basis van deze pilot wordt besloten of voortzetten van online trainen wenselijk is.

Ouderenhub Hoogvliet

- In Hoogvliet (complex de Kulk) wordt door Argos en Woonbron, in samenwerking met andere partijen, een thuisplusflat gerealiseerd.
- Zorgpartijen maken in Hoogvliet samenwerkingsafspraken over preferent aanbiederschap en gaan aan de slag met de landelijke leidraad herkenbare en aanspreekbare wijkverpleging in Hoogvliet.
- Ook vindt hier, net als in Prinsenland/Het Lage Land, de pilot 'Aan tafel' plaats van Stichting Opzoomer Mee in twee wooncomplexen. Daarnaast brengt Villa Vonk maaltijden rond.
- In Hoogvliet is ook de Blauwe Zalm (voorheen Siloam) een belangrijke ontmoetingsplek voor ouderen in Hoogvliet-Zuid, tevens huiskamer van de wijk geworden. SOR en Leliezorggroep en Pameijer leveren hier een belangrijke bijdrage aan.
- Ook in Hoogvliet worden voorbereiding getroffen voor de realisatie van een comfortwoning. Helaas is de opening door corona vertraagd.

Ouderenhub IJsselmonde

In IJsselmonde is de ontwikkeling van de ouderenhub later gestart (voorjaar 2020). Er is een stevige coalitie gevormd en een gezamenlijke visie en aanpak op de ouderenhub in het gebied Groot IJsselmonde ontwikkeld. In IJsselmonde (Complex Leyerwaard) wordt door Aafje en Woonstad een thuisplusflat ontwikkeld. Daarnaast zetten partijen actief in om de leefbaarheid in andere complexen te verbeteren. O.a. met de inzet van de methodiek vitale woongemeenschap. Ook hier zal in het nieuwe jaar een project gericht op samen eten starten. Daarnaast zal er een comfortwoning worden geopend en is er special aandacht voor dementie.

De laatste te ontwikkelen ouderenhub: Crooswijk en Ommoord

De ouderenhub Crooswijk en Ommoord zijn later van start gegaan. In Crooswijk wordt een aanpak ontwikkeld, met nauwe betrokkenheid van de SOR, Middin, Laurens, Havensteder en de seniorenraad Kralingen- Crooswijk. Hier is geen pilot thuisplusflat, toch zoeken partners actief naar mogelijkheden om de plus van welzijn te realiseren in wooncomplex Rubroek. Crooswijk is een wijk waar veel ouderen met een migratieachtergrond wonen, in de hub worden zij als belangrijke doelgroep meegenomen.

In Ommoord wordt de kerncoalitie van partijen gevormd en zal er binnenkort een plan van aanpak worden opgesteld. De ontwikkeling van een thuisplusflat in complex Laurens, in samenhang met de voorzieningen in de Gerard Goosenflat wordt een belangrijk onderdeel van deze ouderenhub. In de Gerard Goosenflat heeft Humanitas de ambitie een geïntegreerd concept van zorg en welzijn te ontwikkelen, inclusief ziekenhuiszorg.

Integrale zorg

In Prins Alexander zijn de vier grootste zorgaanbieders (Aafje, Laurens, Humanitas en Lelie Zorggroep) samen met onze Wmo-adviseurs bezig met het Experiment Integraal Budget. Rotterdamse Ouderen die een beroep doen op Zvw en Wmo krijgen een gezamenlijk huisbezoek van de wijkverpleegkundige en Wmo-adviseur, waarna een gezamenlijk zorgplan wordt opgesteld. Tot nu toe zijn ca 10 ouderen op deze manier ingestroomd, vanwege Covid-19 en de gevolgen hiervan voor de werkdruk bij de zorgaanbieders is dat aantal lager dan we gehoopt hadden. Betrokken ouderen en professionals zijn enthousiast over de intensievere samenwerking, waardoor mensen maar één keer hun verhaal hoeven te vertellen, de indicatiestelling vanuit Zvw en Wmo op elkaar wordt afgestemd en dat de ondersteuning en zorg nu gelijktijdig van start gaat. VWS is initiatiefnemer van de pilot. De pilot loopt tot en met 2022. De ambitie is, de werkwijze om te komen tot integrale zorg, te verduurzamen.

Met zorgverzekeraars, zorgkantoor, zorgaanbieders en CIZ is stedelijk overleg waarin problematiek tussen de grensvlakken wordt besproken. Door deze structurele samenwerking weten partijen elkaar ook op individuele casuïstiek sneller te vinden en zijn de werkinstructies voor de verschillende adviseurs verbeterd. Een stedelijke expertisedag voor Wmo-indicatiestellers moest helaas door Covid-19 worden uitgesteld; er wordt nu een webinar voorbereid.

Verbeteren samenwerking medisch en sociaal domein

Goede zorg voor ouderen vraagt dat ketenpartners elkaar over de scheidslijnen van de sectoren heen weten te vinden. Met Havenue was er een nieuw regionaal samenwerkingsverband ontstaan tussen VVT-instellingen, welzijnspartijen, huisartsen en ziekenhuizen. Dit heeft geresulteerd in nieuwe vormen van zorg voor (kwetsbare) ouderen. Zoals in de raadsbrief 'ontwikkelingen in het kader van Rotterdam Ouder en Wijzer' in juli toegelicht, sluit de Havenpolikliniek haar deuren. Havenue als initiatief is met ingang van 1 november dan ook gestopt. De poliklinische functies zijn ondergebracht op diverse locaties, waarbij de eigenaar het pand komende periode nog wel verhuurt aan het Franciscus Gasthuis en Vlietland, totdat hun nieuwe locatie open gaat, medio 2021. Afgelopen periode zijn een aantal onderdelen van Havenue overgedragen aan de bestuurlijke coalitie Samen voor Kwetsbare Ouderen 010, waarbij dezelfde partners betrokken zijn. In Havenue is ervaring opgedaan met het organiseren van sub-acute zorg en een daaraan gekoppeld multidisciplinair overleg. Door versnelde screening van kwetsbare ouderen kan ziekenhuisopname worden voorkomen. Het aansluiten van verschillende disciplines, waaronder welzijn, is inmiddels geëvalueerd. In de helft van de meldingen bleek er behoefte aan ondersteuning vanuit welzijn. Zowel voor welzijn als voor de wijkteams (met korte lijnen naar de Vraagwijzer) geldt dat deze werkwijze verder zal worden doorontwikkeld. Op een aantal decentrale locaties wordt nu nader onderzocht of een sub-acute keten kan worden gestart. De gezamenlijke welzijnspartijen hebben hierin een actieve rol gepakt.

Daarnaast hebben 65 huisartsenpraktijken gewerkt aan een model voor ouderengeneeskundige zorg. Dit innovatieve model komt voort uit het programma Beter Oud. In dit model is aansluiten van het sociaal aan het medisch domein een belangrijk element. Zorgimpuls heeft hier een regisserende rol. Een stadsbrede uitrol van een Multi Disciplinair Overleg (MDO)-structuur met een eenduidige werkwijze en samenwerkingsafspraken met het sociaal domein, blijkt een complexe opgave. Huisartsen maken een eigen afweging voor het inrichten van hun zorg voor ouderen. De huisartspraktijken in de opgerichte huisartsencoalitie hebben wel ambitie om het komende jaar vorm te geven aan gerichte ouderenzorg vanuit hun praktijken. Daarnaast is inmiddels op diverse plekken al goede ervaring opgedaan in de samenwerking met welzijn (Krachtige Basiszorg, Welzijn op Recept); deze bouwstenen; evenals de ervaringen in Havenue zullen worden benut in een bredere samenwerkingsstructuur, waarin ook het sociaal domein goed vertegenwoordigd is.

Verder bouwen aan een Rotterdams model

Zoals ook aangegeven in de raadsbrief in juli liggen de Rotterdamse ambities voor verbeteringen in de zorg voor ouderen in het verlengde van enkele landelijke ontwikkelingen. In het rapport van de commissie Bos staan een aantal belangrijke aanbevelingen die aansluiten bij de noodzaak om voor senioren geschikte woningen te bouwen, te investeren in digitale ondersteuning en het belang van samenwerken boven keuzevrijheid en concurrentie in de zorg. Helaas laat de aangekondigde landelijke contourennota op zich wachten; deze is uitgesteld tot 2021. Maar in Rotterdam bouwen we met onze partners voortvarend door aan een nieuw

Rotterdams model voor de ouderenzorg, waarin de kwaliteit van zorg, welzijn en wonen op een hoger niveau worden gebracht. Zo hebben we in juli met verzekeraars en de VVT-instellingen verenigd in ConForte afspraken gemaakt dat het reeds opgezette coördinatiepunt Verwijshulp010 (een coördinatiepunt voor acute verpleeghuisopnames) in 2021 wordt doorontwikkeld voor de thuiszorg. Zodat ziekenhuis en huisartsen gemakkelijker en sneller wijkverpleging kunnen inzetten waar dat nodig is. Onze zorgpartners zetten in op een steviger samenwerking in de wijk en op betere zichtbaarheid voor burgers en verwijzers.

De VVT-instellingen verenigd in ConForte gaan ook, op basis van de landelijke leidraad, met herkenbare en aanspreekbare teams wijkverpleging aan de slag met wijkgericht werken. Er zijn reeds in 23 wijken regieverpleegkundigen actief. De regieverpleegkundige kan, namens de in de wijk actieve wijkverpleegkundigen aansluiten bij diverse netwerken en werkt op basis van wijkanalyses ook mee aan initiatieven op gebied van preventie. In de ouderenhubs gaan we deze samenwerking verder uitbouwen i.r.t. welzijn / sociaal domein.

Een ander mooi voorbeeld van samenwerking is Spoedzorg Rotterdam, het op 1 februari 2020 van start gegane initiatief van Aafje, Laurens en Lelie Zorggroep. Er is nu één regionaal team dat 's avonds, 's nachts en in het weekend acute, ongeplande zorg aanbiedt aan cliënten die zorg ontvangen van één van de grote VVT-organisaties. Rotterdam is de eerste gemeente in Nederland waar zo'n samenwerking tot stand is gekomen. Tot voor kort hadden deze partijen verschillende toegangsoпlossingen bij de centrale toegangsdeuren van seniorencomplexen. In het kader van deze samenwerking hebben de organisaties gekozen voor een gezamenlijk, uniform systeem waarbij via de mobiele telefoon een kluis of slotmotor kan worden geactiveerd die een deur ontsluit: de Smart Switch. Voordelen hiervan zijn o.a. dat zorgmedewerkers minder tijd kwijt zijn (door aanrijtiden bij decentrale sleutelkluizen), dat zorgpartijen en andere partijen elkaars infrastructuur kunnen gebruiken en dat de transparantie voor cliënten wordt vergroot. Omdat we als gemeente deze samenwerking een warm hart toedragen leveren we in 2020 en 2021 een financiële bijdrage, uw raad heeft onlangs besloten om in het kader van Koers van de Stad hiervoor nog 66.000 euro beschikbaar te stellen, zodat alle seniorencomplexen in Rotterdam voorzien kunnen worden van een Smart Switch.

Ouderen met een migratieachtergrond

Zoals bekend is bij veel ouderen met een migratieachtergrond weinig kennis over gezond ouder worden en over het gezondheidszorgstelsel in Nederland. Daarom heeft NOOM, het landelijk Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten, de aanpak Sociaal vitaal in kleur ontwikkeld. In 2020 zijn 24 groepen actief geweest, waarmee ca 300 ouderen bereikt zijn. Uitbreiding van het aantal groepen en het aantal deelnemers is vanwege Covid-19 en de lockdown beperkt gebleven. Wel onderhielden de betrokken sleutelfiguren en vrijwilligers het gehele jaar de contacten met de ouderen. Stimuleren van bewegen en het geven van gezondheidsinformatie gebeurde via (beeld)bellen, individuele huisbezoeken en kleinschalige bijeenkomsten buiten.

NOOM is nu druk op zoek naar voldoende locaties waar de anderhalve meternorm geborgd kan worden, zodat de activiteiten deze winter kunnen doorgaan, voor huidige en nieuwe groepen migrantenouderen.

Maar ook aan de kant van de zorgaanbieders is nog veel te verbeteren als het gaat om cultuursensitief werken. Door NOOM is een simulatieprogramma ontwikkeld waarmee professionals hun vaardigheden in intercultureel communiceren kunnen oefenen. Deze communicatie richt zich op twee thema's: 'Van Thuis naar het verpleeghuis', dus de fase tot aan opname, en 'De eerste dagen in het verpleeghuis', de communicatie met de oudere en de mantelzorgers de eerste periode na opname in een verpleeghuis. NOOM maakt op dit moment met Aafje en Humanitas afspraken over het gebruik van de simulaties door hun professionals in Rotterdam. Doel is te komen tot functionele simulaties die organisaties helpen om het cultuursensitieve werken te verbeteren. De simulaties worden dan onderdeel van de toolbox die ontwikkeld wordt in het kader van de Leidraad Cultuursensitief werken. NOOM inventariseert momenteel de beschikbare instrumenten die het cultuursensitief werken kunnen ondersteunen om de toolbox verder te vullen en is in diverse gemeenten in gesprek met uitvoerenden in het veld over het gebruik van deze instrumenten. De toolbox is een groeidocument, na oplevering in 2021 kunnen steeds nieuwe instrumenten worden toegevoegd.

Rotterdam Dementievriendelijk

Een andere specifieke groep waar in het kader van Rotterdam Ouder en Wijzer extra aandacht wordt besteed zijn de ouderen met dementie. IJsselmonde, Prins Alexander en Schiebroek zijn de gebieden waar het meest georganiseerd wordt voor mensen met dementie die nog zelfstandig wonen. Het gaat daarbij om zaken zoals training van personeel, vrijwilligers en overige betrokkenen, zoals winkeliers, intensievere samenwerking tussen welzijn en zorgpartners en een of meerdere speciale projecten in aanvulling op het reguliere aanbod. In Prins Alexander doen mensen met (beginnende) dementie via DemenTalent regulier vrijwilligerswerk dat past bij wat zij (nog) wel kunnen. Vijf mensen met dementie doen nu als vrijwilliger groenonderhoud in de wijk, in tuinen van bewoners die dit zelf niet meer kunnen. Er lopen nog drie intaketrajecten. Vanwege corona is de instroom lager dan gehoopt. Wel zijn ca 50 professionals, vrijwilligers en mantelzorgers getraind in de methodiek DemenTalent en zijn daarnaast ca 400 mensen bereikt met voorlichtingen over DemenTalent. In IJsselmonde hebben Aafje en Humanitas de bestaande meldcentrale van Humanitas een gezamenlijke backoffice gegeven, waardoor meldingen van winkelmedewerkers en andere professionals zo snel mogelijk opgevolgd kunnen worden door de casemanagers dementie van de verschillende zorgorganisaties.

In Schiebroek is het team Sociale benadering dementie gestart. Het team begeleidt nu 15 cliënten, daarnaast lopen er nog 2 intakes. Vanwege Covid-19 en de beperkingen die dit geeft met groepsbijeenkomsten, wordt de begeleiding aangevuld met activering via eHealth.

Ouderen hebben hiervoor een tablet gekregen en hebben geleerd hiermee te beeldbellen met familie en ondersteuners. Ook is er een 24-uurs kanaal, met spelletjes en filmpjes geschikt voor mensen met dementie. Het team bestaat uit casemanagers dementie en andere zorgmedewerkers van Humanitas, een ouderenmaatschappelijk werker (SOL) en welzijnswerkers van Wilskracht Werkt. Erom heen is een schil geformeerd met ervaringsdeskundigen, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, vrijwilligers en studenten. Bedoeling is om de ondersteuning vanuit het casemanagement en de zorg te verbreden met oplossingen vanuit welzijn, zodat mensen met dementie en hun mantelzorgers terug kunnen vallen op een steunstructuur van mensen uit hun eigen omgeving en/of vrijwilligers (vanuit de schil), en zo minder of pas in een later stadium afhankelijk worden van zorg. Werving van de deelnemers loopt via huisartsen, wijkteams en het welzijnswerk. Op dit moment worden mogelijkheden onderzocht om binnen de pilot nog te starten met een tweede team in een aangrenzend gebied, bijvoorbeeld Noord.

Daarnaast evalueren we op het moment het gebruik van de dementievriendelijke wandelroute in Overschie, en ligt het ontwerp voor eenzelfde route in Kralingen klaar. In de wijken Noord, IJsselmonde, Prins Alexander en Delfshaven zijn we in oktober gestart met het werven van vrijwilligers en mensen met dementie voor de activiteit wandelmaatjes. In Kralingen zou dit najaar ook Voetbalherinneringen starten, waarbij Excelsior en Dock voetbalfans met dementie de mogelijkheid geven om te praten over hun favoriete onderwerp, voetbal. Het gaat hier om een alternatieve meer op maat gesneden vorm van dagbesteding, voor een doelgroep mannen die anders niet gemakkelijk bereikt zou worden. Helaas hebben de organisaties vanwege corona moeten besluiten de start uit te stellen naar begin volgend jaar. In Feijenoord en Delfshaven hebben professionals uit eerste- en tweedelijnszorg en welzijn de krachten gebundeld en netwerken opgezet waar signalen en expertise over dementie bij migrantenouderen worden gedeeld en casuïstiek wordt behandeld. Daarnaast is een hulpmiddel ontwikkeld waarmee dementie bij migrantenouderen sneller kan worden gesignaleerd. Dit project loopt nog tot de zomer 2021, gefinancierd vanuit ZonMw. De komende periode wordt gebruikt om het signaleringshulpmiddel verder te testen en om de ontstane netwerken te borgen. De betrokken deelnemers willen namelijk na het project graag doorgaan met de netwerksamenwerking.

Naar aanleiding van de motie van uw raad over het realiseren van meer mogelijkheden voor 'groene dagbesteding' is hier met twee projecten op ingezet: DementTalent Prins Alexander zoals hierboven beschreven. Daarnaast worden een aantal belevingstuinen aangelegd die geschikt zijn voor dagbesteding voor ouderen met dementie. Twee daarvan zijn al gereed. De Belevingstuin in Delfshaven wordt goed gebruikt door omwonenden en door Laurens. De Belevingstuin bij Huis van de wijk De Hoekstee in Hoek van Holland kon dit najaar worden opgeleverd. Vanwege Covid-19 kon de tuin helaas niet feestelijk worden geopend, maar de hoop is dat dit in mei 2021 alsnog kan. De Belevingstuin bij De Nieuwe Plantage in Kralingen is in de ontwerpfase.

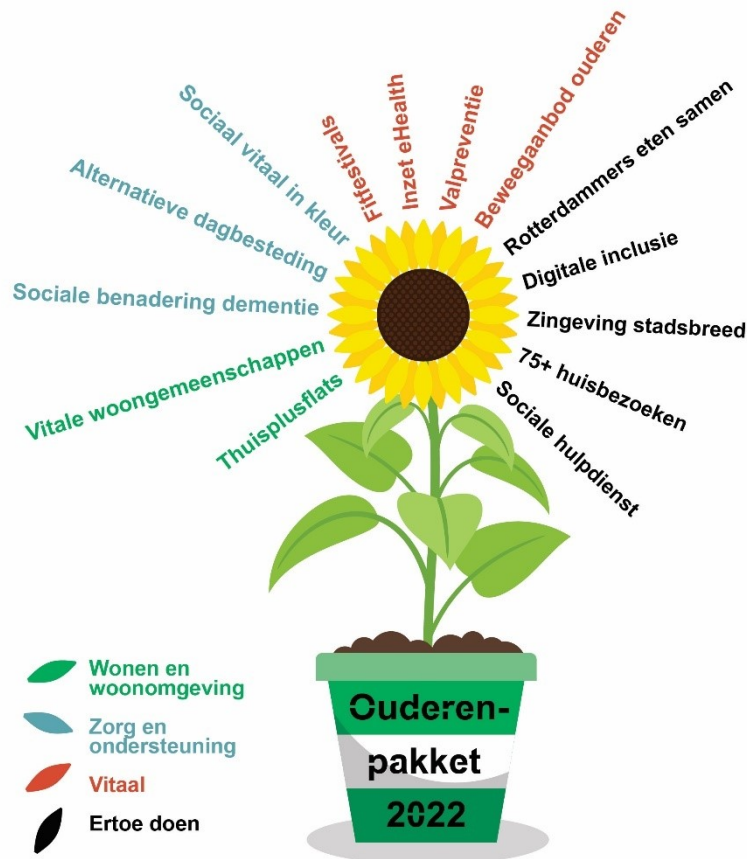
Trainingen Samendementievriendelijk die gepland stonden voor gemeenteambtenaren zijn vanwege Covid-19 tot drie keer toe verplaatst en inmiddels verzet naar 2021. Ook trainingen voor Woonbron-personeel in IJsselmonde zijn verplaatst.

2022 Een nieuw Rotterdams ouderenpakket!

Meermaals is hierboven aangegeven dat er binnen het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer hard gewerkt wordt aan een nieuw, op de toekomst toegesneden, voorzieningenpakket voor ouderen: Aanbod aan zingevingsactiviteiten wordt stadsbreed gerealiseerd. Recent zijn er 6 thuisplusflats ingekocht. Interessante ervaring is er opgedaan met twee succesvolle aanpakken voor valpreventie. Juist met het oog op kwetsbare ouderen wordt de eenzaamheidsaanpak verder geprofessionaliseerd. Krachtig wordt ingezet op de sociale benadering van dementie. En nieuwe vormen van dagbesteding worden ontwikkeld.

Beoogd is dat al deze onderdelen de komende maanden een plek krijgen in de inkoop van Welzijn en Wmo of onderdeel worden van het subsidiekader Stedelijk Welzijn. Eindperspectief is dat de onderdelen vanuit Rotterdam, Ouder en Wijzer breder in de stad uitgerold worden. De inzet op valpreventie, vitale woongemeenschappen en samen eten vindt vanuit de inkoop stadsbreed plaats. Aan meer gebieden willen we duurzame inzet koppelen op de Sociale benadering dementie/dementie vriendelijke wijken en onderwerpen als ondervoeding, digitale inclusie en eHealth. Na volgend jaar staat het nieuwe voorzieningenpakket dan gereed en zet dit college een belangrijke stap om onze stad voor te bereiden op het groeiende aantal ouderen. Kenmerkend voor dit pakket is dat het een breed en samenhangend geheel van ouderenvoorzieningen betreft die in de achterliggende periode succesvol zijn beproefd.

Ter illustratie is in onderstaande figuur het Rotterdams ouderenpakket 2022 weergegeven.

Rest nog om in te gaan op de voortgang van de motie 'Behoud kennis en vaardigheden' en de afdoening van de toezegging over gezondheidsdigivaardigheden en de motie 'Tegen digi-ongelijkheid', voor digi-inclusie.

Motie Behoud kennis en vaardigheden (19bb11501)

Op 31 januari 2019 heeft u de motie aangenomen om kennis en vaardigheden van oudere ambtenaren te behouden. U constateert dat de komende vijf jaar 1 op de 6 ambtenaren de gemeente verlaat als gevolg van pensionering. En dat dit grote gevolgen heeft voor de gemeente Rotterdam en dat het moeilijk is om nieuw personeel te werven. Zowel vanuit het perspectief van de organisatie als vanuit het belang van de aankomend pensionado, is het de moeite waard om de uitstroom van oudere medewerkers hoger op de agenda te zetten en meer actief te gaan sturen op het behoud van kennis en ervaring.

Op dit moment worden gesprekken gevoerd over een te starten pilot bij een afdeling van het cluster MO, o.a. om het (benodigde) instrumentarium in kaart te brengen en te vertalen in een handreiking voor het management. In de eerste helft van 2021 worden de uitkomsten verwacht. Als deze pilot een positief resultaat oplevert, zal gezien worden hoe de implementatie van deze benadering verder ingevoerd kan worden.

Toezegging informeren over activiteiten gezondheidsdigivaardigheden (19bb20276) en motie Tegen digi-ongelijkheid voor digi-inclusie (20bb15013)

Tijdens vergadering van de commissie ZOCS op 4 september 2019 is de toezegging gedaan door wethouder de Langen om de commissie te informeren over activiteiten in het kader van het versterken van digitale gezondheidsvaardigheden. Vervolgens is tijdens de raadsvergadering van 1 oktober 2020 de motie 'Tegen digi-ongelijkheid vóór digi-inclusie', aangenomen. In deze brief informeren wij u over onze acties. Eerder in deze brief, bij de pijler Vitaal, was er aandacht voor de Digideal010, waarin in de subsidieregeling expliciet is opgenomen dat daarbij rekening moet worden gehouden met cultuurspecifieke aspecten en de sociaal-economische positie van de doelgroep. Daarnaast werd bij Ertoe doen ingegaan op het project digitale inclusie 55+ waarin zowel aandacht is voor de digitale gezondheidsvaardigheden als voor cultuur sensitiviteit. Digitale inclusie wordt in de inkoop ook na 2022 geborgd, waarbij ook in de inkoop aandacht gevraagd zal worden voor de inclusie van mensen met een migratieachtergrond. Ook de comfortwoning en de fitfestivals dragen bij aan digivaardigheden en inspiratie van ouderen om eHealth in te zetten voor het behoud van zelfstandigheid en het verbeteren van het welzijn.

eHealth kan worden ingezet bij Rotterdammers die over voldoende digitale gezondheidsvaardigheden beschikken of deze nog kunnen leren. Voor een deel van de Rotterdammers geldt dit niet. Ook voor hen moet de zorg toegankelijk zijn en blijven traditionele, analoge vormen van zorg en ondersteuning beschikbaar.

De inzet van eHealth om (zwaardere) zorg te voorkomen, verplaatsen of vervangen is een belangrijk uitgangspunt in de nieuwe aanbesteding Zorg, Welzijn, Jeugdhulp. Dit houdt in dat de inzet van eHealth als integraal onderdeel van ondersteuning of zorg wordt meegenomen bij de contractafspraken met aanbieders. Belangrijke voorwaarden die daarbij afgesproken zijn: 1. aanbieders bepalen zelf voor welke cliënten inzet van eHealth passend en haalbaar is 2. aanbieders bepalen samen met hun cliënten welke eHealth toepassingen passend zijn. 3. aanbieders dragen zorg voor ondersteuning m.b.t. de digitale gezondheidsvaardigheden die nodig zijn voor de betreffende eHealth toepassingen. De gemeente stelt kwaliteitseisen aan de eHealth toepassingen die worden ingezet. Eén van deze kwaliteitseisen is dat bij de toegankelijkheid van eHealth rekening moet worden gehouden met cultuurspecifieke aspecten en de sociaal-economische positie van de doelgroep.

U wordt verzocht om de toezegging de raad te informeren over activiteiten in het kader van het versterken van digitale gezondheidsdigivaardigheden (19bb20276) en de motie Tegen digi-ongelijkheid voor digi-inclusie (20bb15013) hiermee als afgedaan te beschouwen.

Kerstactiviteiten

De feestdagen zijn voor veel ouderen een moeilijke periode, zeker dit jaar. En zeker na de laatste aanscherping van de maatregelen. Daarom zijn we blij te zien dat er in Rotterdam vele hartverwarmende initiatieven voor onze Rotterdamse ouderen wordt

georganiseerd die, soms in wat aangepast vorm, tijdens de lockdown wel door kunnen gaan. Zo coördineert de Coalitie Erbij een aantal grotere acties:

- Momentje aandacht: vanaf 7 december tot aan oud jaar worden samen met het Sint Laurensfonds en 40 partners van de CER 5000 deurbezoeken met een praatje en een kerststol afgelegd.
- Winter Variété in Bibliotheektheater op 23 december 2020. Samen met Dave van der Wal en Stichting Pameijer. Dit moet helaas zonder publiek worden opgenomen maar zal op oudejaarsavond worden uitgezonden.
- Samen met Albeda en de Hogeschool Rotterdam worden 1000 handgeschreven kerstkaarten, verspreid op de ritten van Trevvel.
- Samen met het personeel van de Rabobank worden 500 handgeschreven kerstkaarten verspreid in verzorg- en verpleeghuizen van Lelie-Zorggroep en Laurens
- Samen met het Odensehuis, de dagopvang van Humanitas en een nog nader te bepalen verpleeghuis worden, VR belevenisdagen tegen eenzaamheid voorbereid. Ouderen en professionals doen ervaringen op met bijvoorbeeld de verwondertafel, videofietsen met film en VR brillen. Daadwekelijkke realisatie is i.v.m. de aangescherpte coronamaatregelen na 19 januari.

Ook de welzijnspartijen organiseren het nodige. Een greep daaruit:

- De goed gemutste Breicampagne: een initiatief van Dock waaraan 40 Rotterdamse groepen meedoen. De actie loopt door tot medio februari.
- Zuid voor Zuid: Welzijnspartijen op zuid (Dock, PIT010, Humanitas) zijn een actie begonnen om geld in te zamelen om mensen die dat nodig hebben, waaronder ouderen, een kerstpakket aan te bieden.
- In de wijken Kop van Zuid, Hillesluis, Feijenoord, Noordereiland en Bloemhof worden door Humanitas in december in twaalf seniorencomplexen met een afgesloten binnentuin Balkonparades georganiseerd. Tijdens de parade wordt gezongen, gedanst en bewogen.
- De wijkraden in Noord bezorgen, samen met SOL, een kerstpakket bij alle inwoners van Noord die 75 jaar en ouder zijn.
- Dock gaat in Hillegersberg-Schiebroek op 2^e Kerstdag alle mensen waarvan het afgelopen jaar de partner is overleden en 75+-ers die een hulpvraag hadden of eenzaam zijn een bezoekje brengen en een kerstbrunch aanbieden.
- In Hoogvliet brengt Dock 100 kerstdiners rond met kerstmannen en muziek.
- In Delfshaven worden ouderen door de buurtcoach van RadarWMO aan een maatje gekoppeld. De maatje gaat vervolgens met een corona proofpakketje op bezoek. Daarnaast worden er steunpakketjes bij kwetsbare ouderen (65+) rondgebracht.

Dit is bij lange na niet alles. Maar het geeft wel aan dat ook organisaties in de stad onze ouderen zeker niet vergeten. Daarnaast startte Opzoomer Mee, de actie Doe wat liefs voor je burens en is er een keur aan bewonersinitiatieven ingediend die samenhangen met de feestdagen en aandacht voor ouderen. Als laatste noemen we dat bij verschillende senioren- en verzorgingsflats door blazersensemble The Brass Bells in december gratis kerstconcerten gegeven zullen worden. En worden er bij een aantal seniorencomplexen in de feestweek in aangepaste vorm Danspaleissessies georganiseerd. Als gemeente hebben we hieraan een financiële bijdrage gegeven.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De financiering van alle acties uit Rotterdam Ouder en Wijzer passen binnen de budgettaire kaders van de begroting van het programma, dan wel worden uit bestaande reguliere budgetten gefinancierd. Juridisch is deze voortgangsrapportage beoordeeld en akkoord bevonden. De zorg voor en ondersteuning van kwetsbare ouderen wordt in samenwerking met vele partijen in de stad verbeterd. De resultaten van de betreffende pilots zullen t.z.t. hun beslag dienen te krijgen in het (regelgevende) kader waarbinnen de gemeente Rotterdam haar taken uitvoert, onder meer op grond van de Wmo2015.

De secretaris,

V.J.M. Roozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb